

[Startpagina](#) > ... > [Gerechtelijke Stappen](#) > [Rechtssystemen – EU En Lidstaten](#) > [Nationale Gespecialiseerde Rechtbanken](#) > [Austria](#)

Inhoud aangereikt door
Oostenrijk

Nationale gespecialiseerde rechtbanken

Oostenrijk

Op deze pagina vindt u informatie over de gespecialiseerde rechtbanken voor burgerlijke en strafzaken in Oostenrijk.

Gespecialiseerde rechtbanken

In principe behandelt elke gewone rechtbank alle burgerlijke en strafzaken die zijn toegewezen aan zijn organisatieniveau (districtsrechtbank (*Bezirksgericht*) of de rechtbank van eerste of tweede aanleg).

In de grootste Oostenrijkse steden zijn er echter bepaalde gespecialiseerde rechtbanken:

- in Wenen zijn er vijf: de Weense regionale strafrechtbank (*Landesgericht für Strafsachen Wien*), de Weense regionale burgerlijke rechtbank (*Landesgericht für Zivilrechtssachen Wien*), de Weense arbeids- en sociale rechtbank (*Arbeits- und Sozialgericht Wien*), de Weense handelsrechtbank (*Handelsgericht Wien*) en de Weense districtsrechtbank voor handelszaken (*Bezirksgericht für Handelssachen Wien*); en
- in Graz zijn er twee: de regionale strafrechtbank van Graz (*Landesgericht für Strafsachen Graz*) en de regionale burgerlijke rechtbank van Graz (*Landesgericht für Zivilrechtssachen Graz*).

Arbeidszaken zijn in wezen burgerlijke geschillen over arbeidsbetrekkingen die worden omschreven in artikel 50 van de wet op de arbeids- en sociale gerechten (*Arbeits- und Sozialgerichtsgesetz (ASGG)*). Deze worden geregeld door eigen procedures die lijken op die van burgerlijke zaken, aangevuld met enkele bijzondere regels.

Arbeidszaken worden in eerste aanleg behandeld door de regionale rechtbanken of, in Wenen, door de arbeids- en sociale rechtbank, in tweede aanleg door de hogere regionale rechtbanken (*Oberlandsgerichte*) en in laatste aanleg door het Hooggerechtshof (*Oberster Gerichtshof*). Beslissingen worden genomen door een kamer (*Senate*) van de bevoegde rechtbank. Een kamer is samengesteld uit een of meer beroepsrechters (*Berufsrichter(innen)*) en twee lekenrechters (*Laienrichter(innen)*), één afgevaardigd door werkgeversorganisaties en één afgevaardigd door werknemersorganisaties.

De beroepsprocedure bij arbeidszaken lijkt op de beroepsprocedure in burgerlijke zaken, maar heeft minder beperkingen. Zo is, ongeacht de waarde van het geschil, cassatie (*Revision*) in arbeidszaken steeds mogelijk als het over een rechtsvraag van aanzienlijk belang gaat.

Handelszaken zijn in wezen burgerlijke zaken waarbij een handelaar betrokken is en die worden omschreven in artikel 51 van de wet op de rechterlijke bevoegdheid (*Jurisdiktionsnorm*). Behoudens een aantal uitzonderingen worden ze behandeld volgens de gewone burgerlijke procedure. Wanneer een handelszaak voorkomt voor een kamer van een rechtbank van eerste of tweede aanleg, zetelt er namens de handelssector een lekenrechter bij de beroepsrechters. (Dit is niet het geval bij het Hooggerechtshof.)

In kartelzaken als omschreven in de kartelwet (*Kartelgesetz*) doet de hogere regionale rechtbank in Wenen in eerste aanleg uitspraak als kartelgerecht (*Kartellgericht*). Deze rechtbank heeft jurisdictie over het hele land. Hoger beroep tegen de beslissingen van het kartelgerecht wordt in tweede en laatste aanleg ingesteld bij het Hooggerechtshof, dat als hoogste kartelgerecht (*Kartellobergericht*) fungeert. Beslissingen worden genomen door een kamer, die in beide gevallen is samengesteld uit een of meer beroepsrechters en twee deskundige

lekenrechters. De Oostenrijkse Kamer van Koophandel (*Wirtschaftskammer Österreich*) en, op enkele uitzonderingen na, de Federale Kamer van Werknemers en Werkgevers (*Bundeskammer für Arbeiter und Angestellte*) kiezen elk een lekenrechter.

Bij niet-contentieuze procedures (*Verfahren außer Streitsachen*) beslissen de rechtbanken over privaatrechtelijke aangelegenheden met een bijzonder karakter (in het algemeen verzoeningsprocedures, voogdij-aangelegenheden en andere zaken waarin de twee partijen gewoonlijk geen tegengestelde belangen hebben). Deze procedures lijken op die van de vrijwillige rechtspraak.

De overgrote meerderheid van zulke zaken wordt in eerste aanleg door de districtsrechtbanken beslecht, in tweede aanleg door de regionale rechtbanken en in laatste aanleg door het Hooggerechtshof. In eerste aanleg worden zaken behandeld door een alleensprekende rechter (*Einzelrichter(in)*) of door een speciaal gekwalificeerd justitieambtenaar (*Rechtspfleger(in)*). In tweede en derde aanleg worden ze behandeld door kamers die uit drie of vijf beroepsrechters bestaan.

De beroepsprocedure in niet-contentieuze procedures lijkt ook op die in burgerrechtelijke zaken. Vanwege het bijzondere karakter van deze procedures gelden er echter minder beperkingen. Het is daarnaast in zekere mate mogelijk om in tweede aanleg nog nieuwe argumenten aan te voeren buiten de eisen en argumentatie die in eerste aanleg naar voren zijn gebracht.

Door de grote verscheidenheid aan zaken die volgens niet-contentieuze procedures worden behandeld, bestaan er voor de diverse gebieden talrijke bijzondere voorschriften.

Administratieve rechtbanken

Oostenrijk kent de volgende administratieve rechtbanken:

- negen regionale administratieve rechtbanken in de deelstaten (*Landesverwaltungsgerichte*), één per deelstaat;
- twee administratieve rechtbanken op federaal niveau: de Federale Administratieve Rechtbank (*Bundesverwaltungsgericht*) en de Federale Fiscale Rechtbank (*Bundesfinanzgericht*);
- het Administratief Hof (*Verwaltungsgerichtshof*).

De administratieve rechtbanken doen vooral uitspraak in zaken waar beroep is ingesteld tegen beslissingen en niet-procedurele administratieve handelingen van bestuursorganen, en in zaken waar beroep is ingesteld vanwege nalatigheid van een bestuursorgaan om binnen een bepaalde termijn te handelen (*Säumnisbeschwerden*).

De Federale Fiscale Rechtbank doet uitspraak in beroep over zaken die betrekking hebben op belastingheffing (op enkele uitzonderingen na) en op het financiële strafrecht, voor zover deze zaken rechtstreeks worden behandeld door de federale fiscale of belastingautoriteiten. De Federale Administratieve Rechtbank doet vooral uitspraak over zaken in beroep tegen beslissingen die anders door de federale autoriteiten zouden zijn genomen in het kader van het rechtstreekse federaal bestuur. In andere gevallen wordt administratief beroep in principe door de administratieve rechtbanken van de deelstaten behandeld.

Tegen beslissingen van de administratieve rechtbanken kan onder bepaalde voorwaarden cassatie worden ingesteld bij het Administratief Hof. Op het Grondwettelijk Hof (*Verfassungsgerichtshof*) wordt een beroep gedaan in zaken waarin sprake is van schending van de grondwet, met name schendingen van de grondrechten.

Andere gespecialiseerde rechtbanken

Grondwettelijk Hof (*Verfassungsgerichtshof*)

Het Grondwettelijk Hof is naast het Hooggerechtshof en het Administratief Hof het derde hoge gerechtshof in Oostenrijk. Net als de twee andere hoge gerechtshoven is het Grondwettelijk Hof gevestigd in Wenen en heeft het jurisdictie over het hele land.

De hoofdtaak van het Grondwettelijk Hof is het controleren van de naleving van de grondwet. Hiertoe behoren ook de grondrechten. Er wordt specifiek een beroep op gedaan om, op verzoek, de grondwettigheid van de

volgende wetten, regelgeving en beslissingen te onderzoeken:

- wetten op federaal en deelstaatniveau;
- regelgeving van bestuursorganen;
- beslissingen van de administratieve rechtbanken.

Het Hof kan dergelijke handelingen zo nodig vernietigen.

Anders dan bij andere gerechten zijn de rechters van het Grondwettelijk Hof geen beroepsrechters, maar veeleer ererechters (*Honoratiorenrichter(innen)*). Het zijn eminente persoonlijkheden die al een succesvolle juridische loopbaan in een andere functie achter zich hebben. De meesten van hen oefenen hun ambt uit op deeltijdbasis en mogen actief blijven in hun vorige beroep (bijvoorbeeld als rechter of hoogleraar aan de universiteit, maar niet als ambtenaar. In dat geval moeten zij van hun officiële taken worden ontheven). Het Grondwettelijk Hof komt uitsluitend voor zittingen bijeen, die gewoonlijk viermaal per jaar plaatsvinden.

Juridische gegevensbanken

Op de startpagina van het Oostenrijkse ministerie van Justitie (link [hier](#)) staat algemene informatie over het Oostenrijkse rechtsstelsel.

Is de toegang tot de gegevensbank kosteloos?

Ja.

Gerelateerde links

[Bevoegdheid van de rechtbanken — Oostenrijk](#)

■ Laatste update: 25/10/2023

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.